

"TACHINK,"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	50	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՐ	50	40	
ՍՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	35	15	45

Ձեռագրերը մեղադրվում են չեն առնվում

ՏԵՐՄԻՆ - ԽՍՐԱՎԱԳՐԱԳԵՏ

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՇԻՆԻՉ ԽՕՍՔԵՐ

Եթե պիտի հաւատանք որ ազգերու քաղաքական կեանքն ալ, ինչպէս անհատները, իբրեւ կենդանական գոյութիւն, ենթակա է և նպատակ ունի մշտնջենական ու յարաշարժ ձեւափոխութեանը շնորհիւ զէպի կատարելագործութիւնը ընթանալու, ապա ուրեմն ինչ անուանենք մեր ազգային ներկայ կացութեան շրջանը, ուր ան կը մտնէ, մանաւանդ վերջին քառորդ դարու մը մէջ. զէպի իրական ազգային զարգացումը՝ չըլլան, թէ զէպի անկումը, տեղատեղի չըլլան։

Անուրանալի է Հայկական կեանքին համար ստեղծուած չարժուած վերադարձը. նոյնի մը կեանքին ի նպաստ մղուած, Համազգային խաչակրութեան տաժանակիր դառնալը մը ունի Հայ ազգը, հասնելու համար զառիւկեր մը, որուն կը բաղձայ, Բայց զիտեղ մը և ան նախապէս իմաստ ունի ընտրելու որ յարգարիւ ճամբան, որուն վրայն պիտի քալէ անտրտես։

Հասնելու եթէ ցանկալի նպատակ մըն է ձգտումը կեանքին, անկէ ո՛չ նուազ իսկ հական ըլլալու է նաեւ միջոցին և ճամբուն ընտրութեանը մէջ տարբերութիւն զնիւ և ի նկատի ունենալ միջոցին բոլոր խոլըն դոտները յաղթանակելու պարագան և ճամբուն հարաւոր կարճութիւնը։ Զի, ինչ օգուտ դնողակ ու երկարապատում ուղիով մը և խօլական վազքի մը հեւիեւ յաղթանակներէն վերջ սպասուած ու պարտաւոր զեպին ինչպէս, երբ մէկը արդէն իր ճամբան աւարտելու աշխատի մօտ կը հաշուէ, և իր վերջին քայլերուն մէջ սրտալի, կենդանու ու իրարանցիկ ոտնափոխումներով անկանելի խարակներու մէջ կ'իջնայ իբրեւ անյայտուած։ Այսպիսի պայքար մը շատ բան կը կործնեն իր բուն արժէքէն և խիստ յաճախ ալ վիժուած և կատարեալ ծախողանքի կ'ենթարկէ ազգերու գոյութիւնը անվերականգնելիօրէն ջախջախելով։

Ազգերու գերեզմանին համար պատրաստուած ամենէն հոյակապ ձեռք ձգուած յաղթանակներն մը անգամ չարժեն, կեանքի վազքին գինովը, իբրեւ յաղթութիւն տրամաբանել, մանաւանդ ազգերու հասունութեան տարիքին թեւակու։ Խուճախներուն մէջ, քանի որ վայելքը անոնց երիտասարդութեան կորովին համար չի սահմանուիր։

Ինչ օգուտ մրցակիցներու մէջ էն յաղթանակներէն անոր համար, որ մեծագոյն գումարի մը տիրելու խոստումն խնայաբարուած, դիւային վազք մը կը խօլալուէ և իր մրցորդներէն հարկւում որ փարսախներով ընդունալից վերջ, նպատակակէտէն հազիւ քանի մը քայլ ստղին միայն, կը պայթի ու կ'իջնայ շնչասպառ, մինչ իր ետեւէն իրմէն աւելի նուազ, բայց հաստատուն, խոհական ու առողջապահիկ պայմաններով արշաւորող մը կուգայ անոր դիակին վրայէն կը ցատկէ և անոր ճակտին սահմանելի դառնի փետեղով իր ճակատը կը զարդարէ։

Գիտնալու երբ վերջապէս թէ մեզի նման չի տրամաբանող, բայց մեր զգացումներով փարթած ու հարուստ եղող ազգերուն մէջ կան որ իրենց ցեղին կըրած բոլոր յաղթանակներուն ու տառապանքներուն պատուը երբեմն իրենք չեն որ կուտեն, այլ անոնք, որ իրենց արիւնին չեն և ուրիշներ կը կոչուեն ու կը վայելեն, իրենց հոգւոյն ու զորքին մը անգամ չի կարգալով։

Ազգերն ալ, իբրեւ անհատներ, ունին իրենց միջոց ծախողուած, միջոց անյայտող ուած ըլլալու ներկայացուցչութիւնը, որուն կատարելատիպը ներկայացնող մէկ նմոյշն ենք մենք։ Պարզապէս ծախող խառնը ուածքի մը հետեւանքն է այս, որ մեր վերացական զարգացումը ու ոչ նպատակաւոր մարդ դաստիարակութեան մը անողա ռութեան, որակին և տեսակին հետ ալ սերտօրէն առնչութիւն ունի։ Ուշիմ կերպով նայելու ենք թէ ո՞վ է եղած մեր ծծմարը զարիակը, մեր քաղաքական ու ընկերական կեանքին ուղղութիւն տալողը, և եթէ վնասակար է մեզի, ճամբուն ալը կաթը, փոխելու ենք ստեղծում։

Մեզի կը մղեն որ մենք քիչ մը անմտօրէն նմանինք աշխարհին շրջանը քալելով կատարող աշխարհաշրջիկներուն, որոնց մեծ գումար մը խոստացուած է իրենց կեանքին գինը արժող։ Ու մենք ճամբա ենք ընկեր այդ տաժանքը յանձն առնելով, ու մենք ատկէս յանձն առած ենք արդէն մեր ձեռքներէն չըլլանք մէջ միայն կատարելու, երբ վրտահօրէն գիտենք թէ կէս ճանապարհին դեռ չի հասած, պիտի ինչպէս արդէն ջախջախուած պարտուած ու արիւնաքամ ոտքերով, ինչո՞ւ չի դառնալ այն ճամբէն որ հաստատապէս գերեզմանատան ճամբան է։

Մեր առաջնորդողները պէտք է ինչին որ ազգերն ալ իրենց զառամ ձեռքներէն շրջանն ունին, ուր յոգնած ոտքը բռնի չի քալեր և ձեռքացած ուղեղը ատակ չէ պարելու երկտասարդական կայտանքի մը խօլ ու խնկը մտքէն ձեռնող առնող ու փոյղ ամէն խնդրութիւններու յարմարեցնելով իր ուսումնները, կայծույնները ու կաքաւուները։

Ու ատկէս էր որ պէտք էր գիտնալին մեր ճամբաները իբր թէ յարգարիւ համար կոչուած առաջնորդներն ու տաքեանները։

Ո՛ր, Ամէն ճամբայ Հոռո չի տանիր, ճամբաներ ալ կան որ զէպի կորուստ կը տանին...

Ուրեմն մեզի կը մնայ մեր միջոցները և ճամբան փոխել, տառապանքը կարճենել ու նպատակը աւելի լուսաւոր ու պայծառ դնել, առանց խարդաւանների, առանց խաբկանքի և մանաւանդ առանց չափազործութիւններու։

Դեռ ժամանակն է, դեռ կրնանք այդ ընել։

Ա.Լ.Ո

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵՉ

Անհոսեմ յայտարարութիւն մը կ'անուանէ Աշխատանք՝ Մ. Պոլաթի յայտարարութիւնն առ Պոլաթի փաշա Նուպար, իմ մէկ Հայեղիքն նիւթը ըրած ըլլալ։

«Անկարելի կ'գտնէ զիւրաւանքներ մը բերնէն այդ տեսակ զոյգներ ելլելը» և կ'եղբարեկցեն որ Դաշնակցի ըրածը պարզ յերեւոյնք մըն է։

Լինցաւ գնաց, յերեւոյնք մըն է վէս սէլամ, բայց յերեւոյնք մը ըլլալուն ապացոյցը. փաստը չկայ, կուգամ կրկին հաստատել զրաձեւերու ճշգրտութիւնը, և այնքան վստահ եմ, որ կրնամ իբրեւ Մ. Պոլաթի ուղղակի ինձի ըսուած նկատել այդ մեզի համար զօքաղդարար անպատուները խօսքերը։

Ապա Աշխատանք մեծարութեամբ մը կ'ընէ. «այդ թերթը (Դաշնակ) աղատ է մեր Ազգ. Պատրիարքարանը և Վարչութիւնը քննադատելու, ուրիշ թերթեր ալ ազատ են իր քննադատութիւնները ջրե-

լու, բայց զգուշանալու է այս տեսակ փափուկ և նուրբ խնդիրները յարուցալնել, որոնց հետեւանքը իտին ծար ծանրակշիւ կ'ըլլայ ամեն տեսակետով։ Ներկայ փափուկ պարագաները կը ստիպեն որ մեր աղտոտ լաթերը մեր մէջը լուանք և այդ տեսակ բարձրաստիճան անձնաւորութիւնները իրենց ստանձնած դերին մէջ ձգենք»։

Ամբողջութեամբ կ'արտագրեմ վերջին պարագութիւնը որ նշանակալից է։

Մինչև հիմա արգիւտած էր... ինձի Ազգ. Վարչութիւնն քննադատել, այժմ կ'ընդունուի, անոր համար բարենիշ մը կ'արժէ տալ... այս կ'ընշանակէ ուրեմն թէ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնն քննադատելով ո՛չ նզովքի և ո՛չ ալ պոյթութի պիտի ենթարկուի, այլ շատ շատ առանց ունի հիմնական փաստի, ինչպէս վերեւ ըսուած է. քննադատութիւնները պիտի ջրեն, ինչպէս «յերեւոյնքներ» են պիտի լսեն և լինցաւ գնաց, ջրուեցաւ, չէ...։

Շատ լաւ, անոր վրայ չարժեն ծանրանալ։

Բայց եթէ գրածներս յերեւոյնքներ են, ինչո՞ւ վերջին տողերը և ըստձեւերու փափուկ ու նուրբ ըլլալուն համար զանոնք յարուցանել խուսափում մը։

Կարծեմ իրողութիւն մը պարզելով և ոտքը շատ կարեւոր անձնաւորութեան մը կազմած կարծիքը մերիններուն պարզելով, շատ մեծ ծառայութիւն մը կ'ընեն և ուղղակի կ'ընենք մեր պաշտօնական ժողովական ազնուաշուքներուն որ իրենց անձնական վէճերն ու հակառակութիւնները ծրարեն մէկ կողմ դնեն և իրենց պաշտօնին ճշգրիտ գիտակցութիւնն ու նենիւն ալ աւելի իրենց չորս կողմը չողտատած։ Ասոր համար շնորհակալութեան և շնորհաւորութեան արժանի եմ։

Մեր աղտոտ լաթերը մեր մէջ լուսաւ պարագային գալով, կ'ցաւելի որ շատ ուշ կ'արթնան, չորս տարիներէ ի վեր այդ է պոռագածա և ինձի հետ ոչ-կուսակցականներն, մինչև հիմա ո՛ր էր խնդիրները, ըրածները զրաձեւի չգիտեցած ժամանակ և ազգին դէմ և ազգին մեծամասնութեան դէմ պայքարելու ելած ատենները, զորս մինչև հիմա կ'արուեսակէք ներքին գաւառներու մէջ...։

Այդ խրատը դուք ձեզի տալու էք, բայց ոչ միայն տալու այլև գործադրելու էք, ձեր չնորհին է և ձեր գործն է այսօր օտարներու բերնին ծածկ ըլլալին, ասիկա պէտք էիք լաւ հասկնալ, և եթէ Մ. Պոլաթի Արշարունին ոչնչութիւն մը և ժողովները կ'ընդունուի որքին կ'անուանէ, ալ ո՛ր կ'ընայ մեր աղտոտները մեր մէջ լուսաւ կարեւորութիւնը, ձերիններն չեն ասոնց բողբոջ ուղղակի պատասխանատուներն, անոնք չեն ազգն այս տկար վիճակին հասցնողը ըլլալ վստիկ Խարբերբերդի, Տրապիզոնի, Մուշի, Տրապիզոնի և ամեն տեղ, միթէ կ'արժէք թէ օտարները կ'ընեն, օտար գործակալներն պատասխան թէ անպաշտօն չեն տեսներ ու տեղեկագրեր, շատ կ'սխալիք, մենք չորս տարի է ի վեր ձիւջ ատենք ըսելու համար կ'հարածուինք, կ'ծծուինք, և ամեն տեսակ նախատինքներու կ'ենթարկուինք, կ'արժէք թէ մեր մէջ միայն սահմանափակուեցաւ եկեղեցիներու մէջ խօսելու և չխօսելու խնդիրներն ու ասոնցմէ առաջ եկած ոճիւրները, կ'արժէք թէ անտես կ'ընային ու կ'ընեն Օրմանեան Ս. Երեցեանի, Ղեկնջ վրդ. Երուսաղէմի, զարդակաւ, հրապարակագրական, նախորդ Կեդր. Ազգ. Ժողովի և Վարչութեան անդամներուն սփանքներն ու

հազար ու մէկ խայտառակութիւնները, նոյն իսկ ձեր չհաւանած ու անոր չուրջ այնքան աղմուկ յարուցած ձեր իսկ բաներով «երիցս անտաւոր ինձեան» վրդ. ինչպէս կ'արժէք թէ ուղղութեան չէ անուանած, է՛հ, ասոնք ըսել տալու չէք ինձի։

Մեր աղտոտները այն ժամանակ միայն կրնանք մեր մէջ լուսալ երբ դուք զանոնք զրաձեւի տեսիլքը չտանիք չորսընելու համար...։

Հասկցա՞ք...։

ԵՍ

ԳՈՐԾԻԿ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԽՕՍՔԵՐ ԸՍՏ ՔԼԵՍԱՆ ՎՕԹԵԼԻ

Կարգուէ՛, աղէկ պիտի ընես, մի կարգուիր, ալ աւելի աղէկ կ'ընես։

Շատ մը քաղաքացիներ այս վերջին փոխադրութեան յարած ըլլալով, անմահական բանտին զօրահաւաք ազաներէն ոմանք կը պահանջեն որ ամուրիներ ծանր տուրքի մը ենթարկուին։

Սեւ տեսք թէ անոնց ինչ կը պատասխանէ, ամուսնութենէ խոյս տուող ամուրի մը։

— Իկ երկան կրնէք կոր, եթէ թող տալու ըլլանք, ո՞վ գիտէ մեր վերջը ինչ պիտի ըլլայ, գուցէ զոյգներու ամուրիներու Saint-Barthelemy-ի մը, այսինքն ընդհանուր քարոզի մը յանգինք, բայց ինչո՞ւ համար զմեզ յանցաւորի տեղ կը դնէք։ Մենք ընդհակառակը՝ զոյգներ ենք սոսկ։

Մեր մէջէն շատեր չեն կարգուիր տուողական, ընտանեկան և դրամական պատճառներով, մանաւանդ գրաստական...։ Ընտրող կուգէ որ կեանքի ընկեր մը առնենք մեզի, երբ չենք կրնար կոր պարեցնել մենք, զմեզ, Դրամոփիտի ետեւ վազող տղաքները աւելի քիչ են, քան բարձր դիրք մը փնտրող աղջիկները, կերեւայ թէ թագաւորներ կան եղբոր որ ամուսնացած են հովուհիներու հետ, բայց չեն կարծիք մը, թագուհի մը գտնուի որ հովիւ մը առնէ, Մինչև թագուհիները չերթան, նոյնիսկ միջակորեար ծնողի մը աղջիկը երբէք չի պիտի ամուսնանաւոր գործաւորի մը հետ, մինչդեռ միջակորեար մարդը շատ կ'առնեն գործաւորներին, ինչպէս կը տեսնէք, յանցանքը մեր ամուրի միացողներուն չէ։

— Շատ լաւ, իրաւունք ունինք, բայց Թրանսան մարդաբանի կ'ըլլայ։

— Արդեօք մենք աւելի շատ պատասխանատու ենք քան այն ամուսնացածները որ գաւալ չեն ունենար։ Սեւ կը պնդեմ թէ մենք անուշաղի ունեւ պատասխանատու ենք, քանզի կամ այն է որ մենք զաւակ չունինք, ինչ որ շատ աղէկ բան է քաղաքական տեսակետով և կամ թէ ունինք, այդ ալ շատ աղէկ բան է բազմամարդութեան տեսակետով։ Երկու պարագայի մէջն ալ, մեզի ըսեալիք մը չունիք, Ուստի...։

Սեւ ամուսնութեան այդ փաստաբանը միտքս կը բերէ խօսակցութիւն մը զոր կամ Շաֆոթ Խօթագրած է և կամ Ռիվարոյ։

Տիկինը. — Դեռ ամուսնացած չէ՞ք։
Ամուրին. — Ոչ Տիկին։
Տիկինը. — Երբէք չի պիտի ամուսնանալ։

Ամուրին. — Ոչ Տիկին։
Տիկինը. — Բայց է՛նչ ամէն մարդ քեզ պէս ընէր, աշխարհ կը հասնէր։
Մեր ամուրին. — Ոչ Տիկին։

Հայացեալ ԲՐԵՋԱՆԹԵՄԷ

դատներուն վրա աւելցուին երկու նոր օրէնսդէտ անդամներ եւս և այդ հինգ հոգիներ վերջնականապէս սրբապետութիւն կամ հիմնական և կամ տալիս՝ բոլոր եկեղեցական թեմերուն ու երեսփոխաններուն զրկուի, հաստատագրուի կաթողիկոսին կողմէն չի վաւերացուած երեսփոխանական ժողովմը գտնարեւելի վաւերացնեն սահմանադրութիւնը ու յետ այսու վարչութեան ներկայացնեն նաև իրենց հրաժարականը:

Որով հին վերաքննիչ երեք անգամոց Գեր. Մուշեղ Սրբազանի, Տոք. Փ. Ա. Աղաճանի և Մ. Պետրոսեանի իբր օգնական աւելցան ընդ. ժողովի որոշմամբ Պօթընի թեմէն Վահան Էֆ. Քիւրճեան և Միհրան Էֆ. Սվազլը, Օրէնսդէտ փաստաբանները:

Այսուհետև կարգը եկաւ Օրակարգի ամենավերջի խնդրին, թէ՛ ի՞նչ միջոցով կրնան արտագաղթը կասեցնել, Ատենա պետ Տօք. Աղաճան ըսաւ թէ ամենալաւ միջոցն է ներկայ պարագային, նիւթական տեսակետով մեր խեղճ ու կարօտ ազգակիցներուն օգնել և խնդրել վերջին Հայրապետին որպէսզի օրհնութեան կոնդակով մը կ'ընէ բոլոր Ամերիկայի Հ. Բ. Ը. Միութեան մասնաճիւղերուն ու Ամերիկայի հարուստ դասը, որպէսզի օգնութեան ձեռք կարկառեն թշուառ հայութեան, Այդ մասին ըսուեցաւ որ, արդէն Հ. Բ. Ը. Միութեանը կողմէն ըրած է, որով աւելորդ պիտի ըլլայ կրկին կոչ ընելը, Արտագաղթին և Հայաստանի բարենորոգութեան չափը տարբեր առաջարկներ ալ եղան և բանաձևեր ալ առաջարկուեցան եւ ժողովը փակուեցաւ Սեպտ. 21 ին:

Ուստի ՎՍԽԳ Գ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Ազգային Անճողութիւն

Երէկ Պոլսոյ խառն ժողովով մէկ անգամին կողմանէ Առաջնորդ Ս. Հօր հասցէին քաջութեամբ հետազոտելու և զոգնելու թէ ի՞նչ օրէնքով իր Զորքի շարքի օրուան նիստին մէջ խնդրոյ առարկայ ըրած և վաւերացուեցաւ է Առաջնորդ Ս. Հօր եպիսկոպոսացումը: Մեր սրտագին բարեկամութիւններն ու շնորհակալութիւնները այս առթիւ: Ն. Գերագաւորութեան:

—Հայ ժող. Տան մարմնամարզի «Վասպուրական» Ակումբը հրապարակաւ խորին շնորհակալութիւն կը յայտնէ յարգելի Ասպետ Գէորգ Պուպիի որ հաճած էր իբրև նախագահ ներկայ գտնուիլ մեր սարքած կիրակի օրուան մրցահանդէսին և նուիրել —1—մէկ Օսմ. ոսկի ակումբին յաջողութեան համար:

ԽԱՆՈՒԻ Է

Հայոց թաղ Ռէշիտիէն ճատախի Տիար Յովհաննէս Մաղաքեանի նպարտականութեամբ իր վաճառ կ'հանուի իր ամբողջ պատրաստի ապրանքներով ու կարասիներով, փափաքողներ եթէ կ'գտնուին զրանելու համար կրնան դիմել Տիրոջ՝ Տիար Թ. Մաղաքեանի: 10—7

Սակայն, քանի Բարիք կը մտնէին, իրենց քայլը կը դժուարանար: —Պոռաքէք. Կեցցէ պատարագը, պոռաք յանկարծ իրենց առջև ձայն մը: Տեսաւ մը անասուն, թեւոյններ վեր ծալած, թեւեր կարմիր, հինգ կամ վեց մարդերով իրենց ճամբան կը գոցէր: Բարտառները կանգ առին: —Պոռաքէք. Կեցցէ բաժը, յարեց անասունը: Առանց բառ մը ըսելու անպետք սուրբ բաժնարարաց, որ մարդուն քունքին վրայ ինկաւ և գետին տապալեցաւ: —Դեռ ասիկա Բաբին տար, պոռաց ձեր բաղախնդիրը: Խոսքը վարկանք մը չուարած, քկը աւել հետապնդել զանոնք կատաղի սպառնալիքներով: Մտեւ դարձան: —Թարձակիք, ըսաւ ձերը: Վայելեան մը, ոռնացողներուն վրայ յարձակեցան, երկուքը ինկան, միւսները

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՐԵՆ

ՆԱՀԱՆԳԻՍ Զօրաբանակին ընդհ. հրամանատար Խաչիկ Ֆազլ փաշա իր սրբի շահնաւով Պոլսէն Ուսլա հասած է: Շողոմախի քաղաքս չի հանդիպելու պատճառաւ Ֆազլ փաշա, օթովայիով քաղաքս ժամանած է երէկ: Հրամանատարը անմիջապէս սկսեալ իր գործերուն: Յաջողութիւն կը մտնէին:

ՔԱՂԱՔԻՍ հասնող նաւերէն Ֆրանսական Սաքալիէն շոգնաւով քաղաքս կուտա կալին համար օթովայիով մը բերուած է: Օթովայիով դուրսնալիս չէ գրուած տակաւին, վարպետ վարիչի մը կ'սպասուի: Որ Պոլսէն հրաւիրուած է արդէն և ի փոքր քաղաքս կը հասնի:

ՔԱՂԱՔԻՍ Խաչիկ Ֆազլով ըստեղծուող անտառներուն մէջ հրդեհ պատահած է մի քանի օր տեւած է կրակը: Հրդեհ սոսկալի հետեւանքներ ունեցած է. այրելով հազարաւոր ծառեր և ընդարձակ վայր մը խոպան ու ամառի անապատի մը վերածած է: Մօտակայ գիւղի ժողովուրդը անկարելի սեպած է կրակին առաջին առնել, և հետեւաբար թողած են իր բունական վիճակին: Ժանտարմանք հասած են հասկանալու համար հրդեհին հեղինակները, և քննութիւններէ յետոյ Գուրիի ժողովուրդէն պատահական մի քանի անձերու վերագրած են դէպքը:

ՔՕԼԵՐԱ.—Վերջին քանդուորս ժամ առան մէջ, քաղաքս մէջ քօլէրայի ունէ դէպք չէ պատահած:

ՆԱՀԱՆԳԻՍ.—Վարչութեան կողմանէ կը յայտարարուի թէ Իգմիթի նա հանգին մէջ գտնուող ձորերն և առուները եւ այլ տեղերը ուր աղտոտութիւնները լայն դրած են, անմիջապէս տեղեկագրով մը պէտք է իմացուի կեդրոնին, որոնց մաքրողութեան համար արդէն գործաւորներ ընտրուած են:

ՀՐԱՊԱՐԱՆ.—Երէկ քաղաքս հրապարակին վրայ 3511 պարկ թուգ ծախուած է 80—180 յիշու, Զամիլի գինն է 1/3—2/3, միջակ, 2/3—3/3, ընտիր, 3/3—1/3—7:

Անձրեւի տակ մնացած չամիչին քան թարը 50—63 յիշու կը ծախուի, սեւ չամիչ քան թարը 56—60:

ՄԸԶՐԱԳԼԵԻ մէջ ծաղկախոտի աւերներն սկսած են: Օրակաւ մէկ կամ երկու կորուստ կայ, Համաճարակի մասին քաղաքս կառավարչութեան իմաց տրուած է: Պատուաստի համար բժիշկ մը ուղարկուեցաւ:

Ա. Զ. Դ

Հող. Որ. Ընկերութեան Որոշանքը Էլիմասեան փողոցէն փոխադրուած ըլլալով Սուրբ փողոց՝ նախկին Ներսէսեան Որոշանքի չէնքին մէջ, կ'ընդունի բարեփոխող ազգայիններէ իրենց նուիրատուութիւնները կամ դիմումները հոն ընել: 10—9

Ճառուղիի մը խոր անհետացան պոռաքով: —Օգնութիւն: Ահա երկու հատ, Ան հաւատին: Օ՛ն, օ՛ն... Երբ դուրս ելաւ, Բարտառները հեռու էին: Հիմա կը վազէին, առանց կանգ առնելու, հոս դիակի մը վրայէն ցատկելով, հոն չընելով տուն մը արեւելու վրայ եղող ամբիսէ մը խուսափելու համար, կերթային զարմացումը լեցուն, ուղեղը թմրած զանգակներու և պայծառութեան անոնքի աղմուկէն: Կերթային, զարնելով ո՞վ որ առջեւին կը ցոլէր, առանց բառի մը, մօտ մօտ, դաշտիւր յառաջ, օգնելով իր միւս կանցնէին որ ետին եկելով հետք մը կը թողու... և այսպէս Գօլնեյի ապարանքը հասան, առաւօտեան ժամը չորսին: Ահագին ամբիս մը Պէթիգի փողոցը կը լեցնէր: Թարձակեցան և ճամբայ մը բացին:

“Արդի Դպրոց” Հայ Վարժարան Աղջկանց

ԳԻՏԵՐՈՐԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Մէլէս փողոց (Գեօգրաֆ) Թ. 69

Նպատակ.— «Արդի դպրոց» պիտի տայ իր սանուհիներուն:

1.—Ձուտ հայկական կրթութեան զարգացումը և անկրթելի լեզուներու, ուսման, գիտութեան, առտնիս տնտեսութեան բոլոր ճիւղերու հիմնական ծանօթութիւններ և գեղարուեստի ճաշակ (նկարչութիւն և նոճագ): 2.—Պիտի կազմէ նկարագիրը, զօրացնէ կամքը, իր մասնաւոր հոգածութեան առարկայ պիտի ընէ սանուհիներու առողջութիւնն, ու ֆիզիքական կրթութիւնը:

Ուսուցում.—Ուսուցմը պիտի աւանդուի նորագոյն մեթոդներով, առաջնորդելու իր սանուհիները ունենալ բոց և արթննալ իմացականութիւն, դադարաւորներու և դատողութեան յստակութիւն, մտքի և խօսքի կարգ ու ճշգրտութիւն:

Ընդունելութիւն.— Պիտի ընդունուին տարեկանէն վեր գիշերօթիկ, ցերեկայ և այցելու աշակերտուհիներ:

Տարեթոշակ — Գիշերօթիկ Օսմ. Ոսկի 30 Ցերեկայ » » 20 Այցելու » » 6 Նախակրթարանի Օսմ. Ոսկի 8 Ուսուցմարտնի

Վճարելի մուտքի արձանագրութեան միջոցին միանուագ, կամ, ի հարկին կիսամեայ—մուտքին և Փետր. 1ին:

Մուտքի արձանագրութեան միջոցին կը վճարուի 1 օսմ. ոսկի առանձինն որ կը յատկացուի պտոյտներու և այլ մանր ծախքերու, մասնաւոր հաշուով մը, Գիշերօթիկի գումարի մէջ են. 1.—Սնունդ (նախաճաշ, ճաշ, նախնիքիք և ընթրիք, 2.—Սեղանի սպաս, 3.—Լոգանք:

Բժշկի այցելութիւն, դեղ, գր. պիտոյք, մասնաւոր դասեր ծնողաց հաշտին:

Մուտքի արձանագրութիւններ կը կատարուին առաւօտեան ժամը 8 30—11 Արդի Դպրոցի չէնք, Գեօգրաֆ Մէլէս փողոց թիւ 6 բացուած 17/30 Սեպտ. 2ին:

Հիմնադիր — Տնօրէն Գ. ՏԷՐ ԲԱԼԹԱՆ

6—6

ՆԵՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 27 սեպտ.— Նախարարաց խորհուրդը այսօրուան ժողովին մէջ պատերազմի տոթիւ յետաձգուած օսմ. երեսփոխաններու ընտրութեան խնդիրը նկատի առած է և, ընտրութեանց սկսելու համար, ներքին գործոց նախարարին ալ հաղորդած է:

ՆՈՅՆ.— Թուրք և հելլեն հաշտութեան մը համար, մեծ պետութեանց միջամտութեան լուրը կարճաժամգոյն երեւմի քաղաքան չընթանալներու մէջ:

ՆՈՅՆ.— Կայսերական հրամանին համաձայն թուրք զօրաբանակներու ցրուումը կը հաղորդուի զանազան վաչտերու:

ՆՈՅՆ.— Մանաթըրի մէջ սերպերը երկու աւատիքի պաշտօնեաներ բանտարկած են: Աւատիքի կառավարութիւնը արդարութեան կը պահանջէ:

ՆՈՅՆ.— Իտալական մամուլը Յոստանի արդի բռնած քաղաքականութեան դէմ խիստ և յանդիմանական լեզու մը գործածէ:

ՆՈՅՆ.— Յունաստանի թագաւորը վաղը Սելանիկ պիտի հասնի:

ՆՈՅՆ.— Յունաստանի պաշտօնական թերթերը որ միջև ներկայ նախատնիքի և պահանջկոտութեան լեզու գործածած էին կառավարութեան հանդէպ, վերջերս իրենց ընթացքը փոխած են և հաշտութեան խնդրին մասին յուսատու կը գրանուին:

ՆՈՅՆ.— Լօնտօնի և Վիեննայի ամբողջ թերթերը կը խրատեն Յունաստանի որ իր յամառութիւնը վերջացնէ և հոսա կերպի թուրք հելլեն հաշտութեան պայմաններուն, հակառակ պարագային երբ Յունաստան 100,000 հողինոց բանակ մը ներկայացնէ, թուրքիս ընդդէմ հելլեն ու ժին առանց ունէ թերութեան 300,000 հողիններէ բաղկացած բանակ մը պիտի կարենայ պատրաստել:

Թերեւս երկու մոկեղին կաթոնիներ կարծեցին:

Ապարանքին դուռը բաց էր, բոլոր զինեալ մարդերով լեցուն որոնք կ'ոռնային:

—Թալլել, Թալլել:

Եւ ներս մտան, այս ամբիսին մէջ որ կը խուժէր և ետ կը մղուէր, բոլորն մէջտեղը հասան, սոսկալի ջգերը պատաստ պայթելու կատաղի բարկութեան ոյժին տակ որ գիւրեւ կը զարաւեր, և մինչ իրենց բոլորութիւնը կը դիտէին, բոլոր կութնէ չնչապառ, ձայն մը պոռաց:

—Է՛հ լաւ, Պէ՛մ... Պէ՛մ Պէ՛մ, Լիւցու ջի՛ր...:

Եւ կից դուքսը ճանչցաւ որ գլուխը դէպի ապարանքին պատուհաններուն միոյն կը բարձրացնէր:

(Շար)

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԱՂԶԱՆՑ ՎԱՐՇԱՐԱՆ

ԳԻՏԵՐՈՐԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

ԻՃՊԹԻ

Բաժանմունք.—Մանկապարտէզ, պատրաստարան, նախակրթարան, և բարձրագոյն վարժարան:

Մանկապարտէզի մէջ կ'դասախօսեն հայ և յոյն վարժուհիներ որոնք բարձրագոյն վարժարանէն վկայեալ են: հսկողութեամբ տեսչութիւն մը որ մասնաւոր ուսուցմասիրութիւններ ըրած է մանկավարժութեան վրայ:

Նպատակ.—Մտաւորական կրթութիւն, բնաւորութիւն և կեանքի մշակում:

Գիններ.— Գիշերօթիկ տարեկան Օ. Ո. 27 Գօլֆէին մէջ » » 6 Նախակրթարան » » 4 Նախապատրաստարան » » 3 Մանկապարտէզ » » 2 Ուսուստ միայն ցերեկօթիկներու » 5 Գաշնակ.—Շաբաթական 2 ժամ » 6 » » 1 » » 3.56

Ցրանսերէն և Յունարէն լեզուները միևնոյն կատարելութեամբ կ'ուսուցուի ինչպէս է անկրթելը:

Վարժարանին յայտագիրներն փափաքողներու կ'արուին, ինչպէս նաև դիմումներ կրնան ըլլալ վարժարանին նախագահին Մր. Ա. Մաքլախիւրին:

Գիշերօթիկի բոլոր դիմումներն պէտք է ժամանակին ըլլան, որովհետեւ որոշ թիւէ մը յետոյ վարժարանս չկրնար ամեն դիմումներու գոհացում տալ:

Տեսչութիւն Գիւրի ՄԱԿԻՍԻԱՆ

15—14

ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆ

Գ. ՀԱՅԻ ՍԹԱՄ փողոց 52

ԿԵՆԴԱՆԻ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՒ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԱՌՆԱԽՈՐ ՎԱՐՇԱՐԱՆ

Արական և իգական սեռերու համար դասընթաց:

Լեզուներ կաւանդուին Ցրանսացի

Անգլիացի Գերմանացի Իտալացի Յուն

ուսուցիչներէ:

Առեւտրական Թղթակցութեան, Տօմարականութեան և սղագրութեան: Երեկոյեան ժամը 6ին Զը դիւրամապիլի գիշերով:

Ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Տեսչութեան:

50—5

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐ P. XENODOULO & C^Ի

Երկուշաբթի 13 Հոկտեմբեր Առաջին Լուսնային Եղանակի ՄՕՏԵՐՍ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Զ. Դ

Ցրանսացի ուսուցչանոց վկայեալ Հայ Օրերոյ մը տրամադրի է դիւրուսոյց մեթոտով Ցրանսերէնի մասնաւոր դասեր աւանդելու: Փափաքողները կրնան դիմել խմբագրատունը:

15—3

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդամենը գրավադրված
սրահատ, Գոյքերը եւ. սեւի և քան

Վաճառված և միևնույն պարտքի վնասները համար սեւի քան

Այս համարումն ունի ընկերությունը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ շենքեր, ա-
պրանք, կարասի, գործարաններ, եւ. նպատակաւոր պայմաններով:

Անգլ. Ռսկի

15.000.000

90.000.000

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի նշանակալի ամեն տեսակ ապրանքներ,
ընդդեմ ծովային սրկածների:

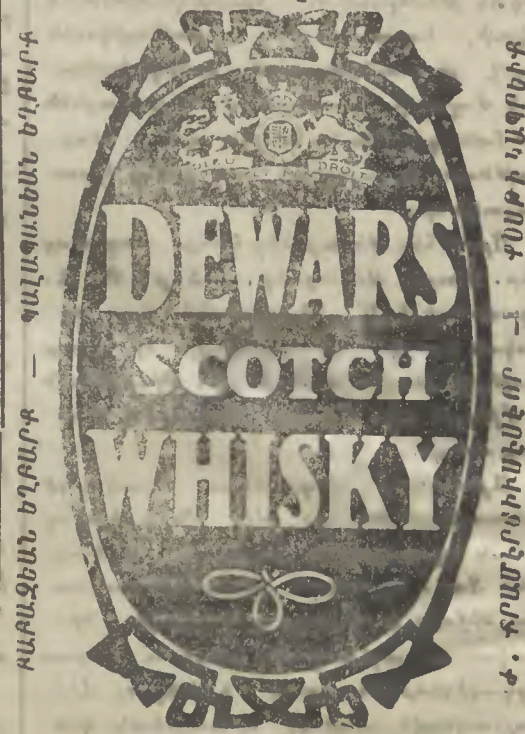
Լիազոր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԱՍՏԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՊԱՐԹԻՍԵԱՆ 88, 25, 27

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՒՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետևեալ վաճառատուներին
մէջ.



ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ ԼՆ. ԵՒ Լ.

OYAL EXCHANGE ASSURANCE BRANCHE-MARITIM ETABL A LONDRES EN 1720

Ծովային Ապահովագրական Ընկ. խիստ
վաճառու պայմաններով: Մասնաւոր պահ-
պանութեամբ մը ընկերութիւնս կ'ապահով-
պարտաւորուի կրակի արկածներ, 10 օրուա-
նոյմ անաւանով մը սփռանքներու (Docks
մէջ ինչպէս յԱնգլիա նոյնպէս և գիւլաւոր
տօքսերու մէջ ինչպէս Մարսելի, Հաւրի
Համալսարանի եւ. եւ.:

Իզմիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ՏԻ ԿՐԵՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԵՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին

Օսմ. ռսկի

11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, Հաւաւոր
բռններ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար
գիմիկ Ս. ՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընդ. ներկայացուցիչ Այաքնի
կառավարներ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ

ՔԱՄԵԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻԹԻՒՆ)

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Այնպէս ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք
որոնք պիտի կրեան գոհացնել ամեն նորաձաղակները:
Գիներու անհամեմատ ամենաթիւն, ապրանքներու առկաճութիւն անմրցելի են
Այս երկրէ անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՐՈՄԱԼԻՔՍ ՏՕՔՔԵՐ ՍՍՑՔՍԷՐԼՈՒ

ԱՊՐԱՆՈՎԱԿԱՆ 98 0/0
այն բոլոր հիւանդութեանց համար
որոնք Ստամբուլի և արիւն-
քու կը վերաբերին, նոյն իսկ եժէ
30 տարեկ ի վեր անոնցմէ տա-
ւատողներ ըլլան: Մարտորդիւ-
նը կը դիւրացնէ, արտադրող կը
բանայ և յանձնարարուած Եւրո-
պայի և Ամերիկայի բժիշկներէն
առողջացնելով ստամոքսի խի-
թեր, փսխումներ, տղոց և չափա-
հասներու փորհարութիւն, ստա-
մոքի ընդլայնում, թոքեր, շրայ-
նութիւն և անմարտողութիւն:

ԳԼ ԵՄԻՈՒԹԻ ԲՈՂՈՐ ԳԵՂԱՐԱՆ
ները.

= 5 ՖՐ. ՇԻՇԸ =

Կեդրոնացող:

ՄՐՈՒՆԵՍ ՄԱՐԿՈՒՆԱԹՕ

— Տրոյկաւ —

ԱՐԱՊ ԽԱՆ - ԻՋԵՒԻ

ՍՏԱՄՈՔՍ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐ

ՆՈՐԹ-ԵՍԷՐՆ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

&
NORTH BRUSH & MERCANTILE INS CO.

ՀՐԴԵՇԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԳԼԵՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իզմիրի Գործակալու քիւն հաստատուած
1864էն ի վեր

Դրմալու. Ընկերութեան Լ. Ս. 9,000,000

Տարեկան Հասցը " 7,023,100

Պահեստի գումար " 30,189,752

Ընկերութիւնն նպատակաւոր պայմաննե-
րով կ'ապահովագրէ տնտես կալուածներ,
ործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ
եւ. եւ.:

Տեղեկութեանց համար գիմիկ ա

ԺԵՄՅՍ ՀԱՏԿԻՆՍՈՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆ ԻՋՄԻՐԻԵԻ ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՒ
Ֆրանկաց քաղ. Բաւաւ Սթոլ

ԲՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արտոնեալ վեճ. Կայսեր 1816 Մարտ 20 Թուական հրամանագրով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ԲԵԴԵՐՄՈՒԹԻՒՄ ՄԱՍՆԱԲՈՐ ՇԵՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ամբողջովի վճարուած Ընկերութեան դրամագումար Ըր. 13,000,000
Երաշխատութեան գումար " 231,840,000

Ապահովագր. վճարուած վնասուց հասուցում եւ դրմալու. " 774,867,000

1911ին զանգուած քոխ եւ տոկոս " 124,086,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽՈՍՏ ՆՊԱՍՏԱՌ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգեմաշի արկածներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ ապակիներու կորուստներու դէմ.

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար գիմիկ ընդհանուր գործակալութեան
ԽՈՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒՉԻՆՕՐՈՒՆՈ Բաւաւ եւ Նաւաւ—ԻՋՄԻՐ

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ ՏՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Թանապանի Աղղ. և Տըշլանի Աղղ. դրամատան կողմէ

Դրամագումար ամբողջութեամբ դրուած ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնացողի ԱՅԵՆՔ

Մասնակց Կ. Գալի, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալու.

Թիւն և Համալուի:

Պանք տ'Օրիան դրամատանի ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէ՝ գանձում
եղջում Առեւտրական Թղթերու, հեռագրական վրձարմունք, առուծար փոխարում և
ձեւերու, Աշխարհի զլիաւոր քաղաքներու վրայ կուտայ վարկերու բացման դրե-
ալս ամեն տեսակէ արժեւորներու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, դրա-
ւորներու և ապրանքներու վրայ եւ. եւ.:

Ա. Ե. Ն. Ե. Բ.

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետեւեալ սակերով

1 1/2	0/0	3	ամուսն առնողի մը հասար
2	0/0	6	" " " "
3	0/0	1	աւաւան " " "
3 1/2	0/0	2	" " " "
4	0/0	3	" " " "

Բարեգործական Հաստատութիւններու աւանդներն վերեւ սակերէն 1/2 0/0. ա-

Թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի սը կո և 100 Օսմ. անկէ

աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան Հաստատութեան տրամադրութեան տակ դրած է, տնտես վարձ

ը փոխարէն իր Հաստատութեան մէջ գտնուած դրամարկներն, հան դրամ և արժեւոր

առեւտրական պահելու համար: